

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

29 март 2012 година *

„Споразумение за асоцииране ЕИО–Турция — Право на пребиваване — Членове на семейството на турски работник, който е придобил гражданство по натурализация — Запазване на турското гражданство — Дата на натурализация“

По съединени дела C-7/10 и C-9/10

с предмет преюдициални запитвания, отправени на основание член 267 ДФЕС от Raad van State (Нидерландия) с актове от 31 декември 2009 г., постъпили в Съда на 8 януари 2010 г., в рамките на производства по дела

Staatssecretaris van Justitie

срещу

Tayfun Kahveci (C-7/10),

Osman Inan (C-9/10),

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: г-н А. Tizzano, председател на състав, г-н М. Safjan, г-н М. Ilešič, г-н Е. Levits (докладчик) и г-жа М. Berger, съдии,

генерален адвокат: г-жа Е. Sharpston,

секретар: г-жа М. Ferreira, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 3 февруари 2011 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за г-н Kahveci, от А. Durmus и Е. Köse, advocaten,

— за г-н Inan, от Н. Drenth, advocaat,

— за нидерландското правителство, от г-жа С. Wissels и г-н J. Langer, в качеството на представители,

— за полското правителство, от г-н М. Szpunar и г-н М. Arciszewski, както и от г-жа А. Miłkowska, в качеството на представители,

* Език на производството: нидерландски.

— за Европейската комисия, от г-н M. van Beek и г-н G. Rozet, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 20 октомври 2011 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалните запитвания се отнасят до тълкуването на член 7 от Решение № 1/80 на Съвета за асоцииране от 19 септември 1980 година относно развитие на асоциирането (наричано по-нататък „Решение № 1/80“). Съветът за асоцииране е създаден със Споразумението за асоцииране между Европейската икономическа общност и Турция, подписано на 12 септември 1963 г. в Анкара от Република Турция, от една страна, и от държавите — членки на Европейската икономическа общност, и Общността, от друга страна, и сключено, одобрено и утвърдено от името на Общността с Решение 64/732/ЕИО на Съвета от 23 декември 1963 година (ОВ 217, 1964 г., стр. 3685; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 1, стр. 10, наричано по-нататък „Споразумението за асоцииране ЕИО—Турция“).
- 2 Запитванията са отправени в рамките на две производства, първото — по делото между Staatssecretaris van Justitie (държавен секретар по правосъдието, наричан по-нататък „Staatssecretaris“) и г-н Kahveci, второто — по делото между Staatssecretaris и г-н Inan, във връзка с възможността член на семейството на работник, който е не само турски гражданин, но също и гражданин на приемащата държава членка, да се позове на член 7 от Решение № 1/80.

Правна уредба

Решение № 1/80

- 3 Член 7 от Решение № 1/80 гласи:

„Членовете на семейството на турски работник, принадлежащ към легалния пазар на труда на държава членка, които имат право да го последват:

— имат право да отговарят — при спазване на условието за предимство на работниците от държавите — членки на Общността — на всяко предложение за работа, когато пребивават на законно основание в същата държава членка най-малко три години,

— се ползват в същата държава членка със свободен достъп до всяка дейност по свой избор като наети лица, когато пребивават на законно основание в нея най-малко пет години.

[...]“.

- 4 Съгласно член 14, параграф 1 от Решение № 1/80:

„Разпоредбите на настоящия раздел се прилагат при спазване на ограниченията, оправдани по причини, свързани с обществения ред, обществената сигурност и общественото здраве“ [неофициален превод].

Национална правна уредба

- 5 Съгласно член 18, параграф 1, initio и буква е) от Закона за чужденците от 2000 г. (Vreemdelingenwet 2000, Stb. 2000, № 495, наричан по-нататък „Vw 2000“) искане за продължаване на разрешението за пребиваване за определен срок може да бъде отхвърлено, ако чужденецът представлява заплаха за обществения ред или националната сигурност. По силата на член 19 от този закон разрешението за пребиваване може да бъде отнето по същите причини.
- 6 Член 67, параграф 1, initio, буква б) от Vw 2000 предвижда възможността Staatssecretaris да обяви чужд гражданин за нежелано лице, ако той е осъден с влязла в сила присъда за престъпление, което се наказва с лишаване от свобода над три години. По силата на член 67, параграф 3 чужд гражданин, обявен за нежелано лице, не може да пребивава на законно основание в Нидерландия.
- 7 Член 3.86, параграф 1, initio, буква d) от Постановление за чужденците от 2000 г. (Vreemdelingenbesluit 2000, Stb. 2000, № 497) предвижда възможност за отхвърляне на искане за продължаване на разрешението за пребиваване за определен срок на основание член 18, параграф 1, initio, буква е) от Vw 2000 поради заплаха за обществения ред, по-специално ако чуждият гражданин е осъден с влязла в сила присъда за престъпление, което се наказва с лишаване от свобода за не по-малко от три години, и срокът от наказанието, който трябва да изтърпи ефективно, е не по-кратък от посочения в член 3.86, параграф 2 от посоченото постановление, с което се въвежда спадаща скала, основана на продължителността на престоя на съответното лице в Нидерландия.

Споровете в главните производства и преюдициалните въпроси

Дело C-7/10

- 8 Г-н Kahvesi е турски гражданин. Съпругата му, също турска гражданка, е родена в Нидерландия, баща ѝ е турски работник, а тя принадлежи към легалния пазар на труда в Нидерландия. През юни 1999 г., преди съпругът ѝ да пристигне на законно основание в Нидерландия през същата година, тя получава нидерландско гражданство, като запазва турското си гражданство.
- 9 В разрешението за пребиваване, издадено на г-н Kahvesi, има ограничение, а именно „пребиваване със съпругата R. Kahvesi“. Това разрешение е продължавано няколко пъти, последния път — до 12 март 2009 г. До влизането му в затвора г-н Kahvesi живее при съпругата си.
- 10 На 23 януари 2007 г. г-н Kahvesi е осъден с влязла в сила присъда лишаване от свобода за срок от шест години и девет месеца, която трябва да изтърпи ефективно.
- 11 С решение от 20 март 2007 г. поради осъждането на г-н Kahvesi Staatssecretaris го обявява за нежелано лице и му отнема разрешението за пребиваване.
- 12 Жалбата по административен ред, която г-н Kahvesi подава срещу това решение, е отхвърлена, с мотива че той не могъл да се позовава на член 7 от Решение № 1/80, тъй като съпругата му има нидерландско гражданство. Поради това той не могъл да се счита за член на семейството на турски работник, принадлежащ към легалния пазар на труда, дори ако турският работник е запазил турското си гражданство наред с нидерландското гражданство.
- 13 Тъй като съдията по обезпечителните производства в Rechtbank s-Gravenhage приема, че подадената от г-н Kahvesi жалба срещу решението, с което е отхвърлена спомената по-горе жалба по административен ред, е основателна, Staatssecretaris подава въззивна жалба до Raad van State.

- 14 Той твърди, че по отношение на г-н Kahveci вече не се прилага Решение № 1/80 и че съпругата му вече изобщо няма основание да се позовава на подобряването на социалните условия, което било осъществено с посоченото решение.

Дело C-9/10

- 15 Г-н İnan е турски гражданин. Баща му, г-н Н. İnan, който също е турски гражданин, чиято принадлежност към легалния пазар на труда в Нидерландия не се поставя под съмнение, от 1993 г. има нидерландско гражданство наред с турското гражданство.
- 16 През 1999 г. г-н İnan пристига на законно основание в Нидерландия. Разрешението за пребиваване, което му е издадено, е с ограничение, а именно „събиране на семейството при родителя г-н Н. İnan“. Това разрешение е продължавано няколко пъти, за последен път — до 10 юни 2005 г. До влизането в затвора г-н İnan живее при баща си.
- 17 На 22 май 2007 г. г-н İnan е осъден с влязла в сила присъда на лишаване от свобода за срок от седем години, като наказанието трябва да бъде изтърпяно ефективно.
- 18 С решение от 13 ноември 2007 г. Staatssecretaris обявява г-н İnan за нежелано лице поради осъждането му и отхвърля искането му за продължаване на разрешението му за пребиваване.
- 19 По-нататък главното производство протича по същия начин като описаното в точки 12—14 от настоящото решение производство, образувано от г-н Kahveci.
- 20 При тези обстоятелства, тъй като счита, че решаването на двете дела, с които е сезиран, зависи от тълкуването на разпоредбите на правото на Съюза, Raad van State решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси, формуирани по един и същ начин по всяко от посочените дела:
- „1. Трябва ли член 7 от Решение № 1/80 да се тълкува в смисъл, че членовете на семейството на турски работник, принадлежащ към легалния пазар на труда на държава членка, не могат повече да се позовават на тази разпоредба, след като работникът е придобил гражданството на приемащата държава членка, като същевременно е запазил турското си гражданство?
2. Има ли значение за отговора, който следва да се даде на първия въпрос, моментът, в който съответният турски работник е придобил гражданството на приемащата държава членка?“.
- 21 С Определение на председателя на Съда от 9 февруари 2010 г. дела C-7/10 и C-9/10 са съединени за целите на писмената и устната фаза на производството и за целите на съдебното решение.

По преюдициалните въпроси

- 22 С двата си въпроса, които следва да бъдат разгледани заедно, запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 7 от Решение № 1/80 следва да се тълкува в смисъл, че членовете на семейството на турски работник, принадлежащ към легалния пазар на труда на държава членка, могат да се позовават на тази разпоредба и след като работникът е придобил гражданството на приемащата държава членка, като същевременно е запазил турското си гражданство.

- 23 В самото начало следва да се отбележи, че член 7 от Решение № 1/80 е неразделна част от правото на Съюза (вж. Решение от 20 септември 1990 г. по дело *Sevince*, C-192/89, *Recueil*, стр. I-3461, точки 8 и 9). Следователно държавите членки са обвързани с произтичащите от тази разпоредба задължения по същия начин, по който са длъжни да зачитат установените в правото на Съюза права.
- 24 По-нататък следва да се припомни, че според постоянната съдебна практика член 7, първа алинея от Решение № 1/80 има пряко действие, поради което турските граждани, по отношение на които се прилага тази разпоредба, имат право да се позовават на нея пряко пред юрисдикциите на държавите членки, за да не се прилагат спрямо тях нормите на вътрешното право, които ѝ противоречат (вж. в този смисъл по-специално Решение от 17 април 1997 г. по дело *Kadiman*, C-351/95, *Recueil*, стр. I-2133, точка 28, Решение от 22 декември 2010 г. по дело *Bozkurt*, C-303/08, *Сборник*, стр. I-13445, точка 31 и Решение от 16 юни 2011 г. по дело *Pehlivan*, C-484/07, *Сборник*, стр. I-5203, точка 39).
- 25 След това уточнение, за да бъде даден отговор на поставените въпроси, посочената разпоредба следва да се тълкува с оглед на нейното съдържание, преследваната от нея цел и системата, която тя въвежда (вж. в този смисъл Решение от 23 март 2006 г. по дело *Nonyvet Informazioni Commerciali*, C-465/04, *Recueil*, стр. I-2879, точка 17).
- 26 Както е видно от самия текст на член 7, първа алинея, придобиването на предвидените в тази разпоредба права зависи от наличието на две кумулативни условия, а именно, от една страна, съответното лице да бъде член на семейството на турски работник, който вече принадлежи към легалния пазар на труда в приемащата държава членка, и от друга страна, на това лице да е разрешено от компетентните органи на тази държава да последва посочения работник в същата държава (вж. Решение по дело *Bozkurt*, посочено по-горе, точка 26).
- 27 След като посочените условия са изпълнени, остава да се провери с оглед прилагането на член 7, първа алинея от Решение № 1/80 дали съответният турски гражданин е пребивавал през определен период от време на законно основание в приемащата държава членка с работника, от когото черпи правата си (вж. по-специално Решение от 7 юли 2005 г. по дело *Aydinli*, C-373/03, *Recueil*, стр. I-6181, точка 29).
- 28 Поради това Съдът вече се е произнесъл, че член на семейството на турски работник, който има само турско гражданство и отговаря на двете условия, припомнени в точки 26 и 27 от настоящото решение, по необходимост притежава в посочената държава право на пребиваване, пряко основаващо се на член 7, първа алинея от Решение № 1/80 (Решение по дело *Pehlivan*, посочено по-горе, точка 43).
- 29 Що се отнася до делата, разглеждани в главните производства, както беше отбелязано в точки 8—10 и 15—17 от настоящото решение, безспорно е, че посочените в точки 26 и 27 от същото решение условия са налице по отношение на г-н *Kahvesi* и г-н *Inan*.
- 30 Следователно остава да се прецени дали с оглед на преследваната с член 7, първа алинея от Решение № 1/80 цел и на въведената с това решение система обстоятелството, че турски работник, принадлежащ към легалния пазар на труда на приемащата държава членка, е придобил наред с турското гражданство гражданство на приемащата държава членка, води до отпадане на правото на членовете на неговото семейство да се позовават на тази разпоредба.
- 31 В това отношение следва да се припомни, че предвидената в член 7, първа алинея от Решение № 1/80 система на постепенно придобиване на права преследва двойна цел.

- 32 На първо място, преди изтичането на първоначалния период от три години посочената разпоредба цели да позволи присъствието на членовете на семейството на работника мигрант при него, за да благоприятства по този начин, чрез събирането на семейството, работата и пребиваването на турския работник, който е вече законно интегриран в приемащата държава членка (вж. по-специално Решение от 22 юни 2000 г. по дело Еуър, C-65/98, Recueil, стр. I-4747, точка 26, Решение от 11 ноември 2004 г. по дело Cetinkaya, C-467/02, Recueil, стр. I-10895, точка 25 и Решение по дело Bozkurt, посочено по-горе, точка 33).
- 33 След това същата разпоредба цели да засили трайното интегриране на семейството на турския работник мигрант в приемащата държава членка, като след три години пребиваване на законно основание дава на съответния член на семейството възможност самият той да получи достъп до пазара на труда. Така преследваната основна цел е да се стабилизира положението на посочения член на семейството, който на този етап е вече законно интегриран в приемащата държава членка, като му бъде дадена възможност да изкарва прехраната си във въпросната държава и следователно да си изгради в нея самостоятелно положение спрямо това на работника мигрант (вж. по-специално Решение по дело Еуър, посочено по-горе, точка 26, Решение по дело Cetinkaya, посочено по-горе, точка 25, Решение от по дело Aydinli, посочено по-горе, точка 23, Решение от 18 юли 2007 г. по дело Derin, C-325/05, Recueil, стр. I-6495, точки 50 и 71 и Решение по дело Bozkurt, посочено по-горе, точка 34).
- 34 С оглед на общата цел, преследвана с Решение № 1/80, която, за разлика от целта на споразумение за сътрудничество като това, сключено между Европейската икономическа общност и Кралство Мароко, подписано в Рабат на 27 април 1976 г. и одобрено от името на Общността с Регламент (ЕИО) № 2211/78 на Съвета от 26 септември 1978 г. (ОВ L 264, стр. 1), е да се подобри в социалната сфера режимът, от който се ползват турските работници и членовете на техните семейства с оглед постепенното реализиране на свободното движение (вж. по-специално Решение от 11 ноември 1999 г. по дело Mesbah, C-179/98, Recueil, стр. I-7955, точка 36 и Решение от 16 март 2000 г. по дело Ergat, C-329/97, Recueil, стр. I-1487, точка 43), системата, установена по-специално с член 7, първа алинея от същото решение, цели да създаде благоприятни условия за събиране на семейството в приемащата държава членка (вж. Решение по дело Pehlivan, посочено по-горе, точка 45).
- 35 Постигането на тази цел, която си поставя Решение № 1/80, обаче би било осуетено, ако след придобиването на гражданството на приемащата държава членка работникът, който продължава да има турско гражданство, е принуден да се откаже от възможността да се ползва от благоприятните условия за събиране на семейството в посочената приемаща държава членка.
- 36 Следва да се подчертае освен това, че Съдът се е произнесъл, че турските граждани, които отговарят на условията, предвидени в една от разпоредбите на Решение № 1/80, се ползват на това основание от предоставените им с него права (вж. по-специално Решение от 18 декември 2008 г. по дело Altun, C-337/07, Сборник, стр. I-10323, точки 28 и 29 и Решение по дело Bozkurt, посочено по-горе, точка 39) и че на държава членка не се разрешава да предвижда правна уредба, която по естеството си се отличава от произтичащата от Решение № 1/80, или да налага други условия освен предвидените в него (вж. Решение по дело Pehlivan, посочено по-горе, точка 56).
- 37 Наистина, по силата на постоянната практика на Съда, както от първенството на правото на Съюза, така и от прякото действие на разпоредба като член 7, първа алинея от Решение № 1/80 следва, че държавите членки не могат да променят едностранно обхвата на системата за постепенно интегриране на турските граждани в приемащата държава членка и че поради това вече нямат възможност да приемат мерки, които могат да накърнят правното положение, признато изрично на такива граждани от правната уредба, установена със Споразумението за асоцииране ЕИО—Турция (вж. Решение по дело Pehlivan, посочено по-горе, точка 56 и цитираната съдебна практика).

- 38 Правна уредба като разглежданата по делото в главното производство, която предвижда, че след придобиването на нидерландско гражданство от турския работник, който вече е редовно интегриран в приемащата държава членка, вече не е възможно позоваване на предоставените с член 7, първа алинея от Решение № 1/80 права, би довела точно до засягане на правния статут, изрично признат на турските граждани с правната уредба, въведена със Споразумението за асоцииране ЕИО—Турция.
- 39 При тези обстоятелства се налага изводът, че когато става въпрос за турски граждани като г-н Kahveci и г-н Inan, член 14, параграф 1 от Решение № 1/80 съдържа подходящата правна уредба, която позволява да се прецени дали е възможно осъден за престъпления турски гражданин да бъде лишен чрез експулсиране от приемащата държава членка от правата, които черпи пряко от това решение (вж. по-специално Решение по дело Derin, посочено по-горе, точка 74 и Решение по дело Bozkurt, посочено по-горе, точка 54).
- 40 В това отношение Съдът приема, че съответните национални органи трябва във всеки конкретен случай да преценят личното поведение на нарушителя, както и дали то представлява актуална, действителна и достатъчно сериозна заплаха за обществения ред и обществената сигурност и че тези органи трябва освен това да следят за спазването както на принципа на пропорционалност, така и на основните права на заинтересованото лице. По-конкретно, решение за мярка за експулсиране, основана на член 14, параграф 1 от Решение № 1/80, може да бъде взето само ако личното поведение на заинтересованото лице показва действителен риск от нови сериозни смущения на обществения ред (вж. Решение по дело Derin, посочено по-горе, точка 74 и Решение по дело Bozkurt, посочено по-горе, точка 60).
- 41 Въз основа на изложеното дотук на поставените въпроси следва да се отговори, че член 7 от Решение № 1/80 трябва да се тълкува в смисъл, че членовете на семейството на турски работник, принадлежащ към легалния пазар на труда на държава членка, могат да се позовават на тази разпоредба и след като работникът е придобил гражданството на приемащата държава членка и същевременно е запазил турското си гражданство.

По съдебните разноски

- 42 С оглед на обстоятелството, че за страните в главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

Член 7 от Решение № 1/80 от 19 септември 1980 година относно развиване на асоциирането, прието от Съвета за асоцииране, създаден със Споразумението за асоцииране между Европейската икономическа общност и Турция, трябва да се тълкува в смисъл, че членовете на семейството на турски работник, принадлежащ към легалния пазар на труда на държава членка, могат да се позовават на тази разпоредба и след като работникът е придобил гражданството на приемащата държава членка, като същевременно е запазил турското си гражданство.

Подписи